

ΕΝΟΤΗΤΑ 18^Η - Κατασκευές - Κατοικία

2. ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ, σελ. 306

2.1α. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 307 (Ενδεικτική απάντηση)

Το ιγκλού είναι η προσωρινή χειμερινή κατοικία των Εσκιμώων, που κατασκευάζεται κατά βάση από μεγάλα κομμάτια παγωμένου χιονιού. Χρησιμοποιούνται ωστόσο και ζωικά υλικά για τον εξοπλισμό του: δέρμα και λίπος φώκιας και δέρματα ενός είδους ταράνδου, του καριμπού.

2.1β. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 307 (Ενδεικτική απάντηση)

Όπως διαβάζουμε στο κείμενο, ένα ιγκλού μπορεί να κατασκευαστεί σε 2 ώρες από έναν έμπειρο Εσκιμώο. Οι διαστάσεις του επίσης, ποικίλλουν αλλά συνήθως αυτό έχει τόση χωρητικότητα όση να εξυπηρετεί μια μόνο οικογένεια.

2.2. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 307

Λ - Λ - Σ - Λ - Σ

2.3. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 307 (Ενδεικτική απάντηση)

- α. προσωρινή
- β. κούφια
- γ. ανώμαλη
- δ. βασικότερα
- ε. διαφοροποιούνται

2.4. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 307 (Ενδεικτική απάντηση)

- Οι δρόμοι
- Οι γέφυρες
- Τα λιμάνια
- Οι φάροι
- Τα αεροδρόμια

3. ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ (ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ), σελ. 308

3.1. Επαναληπτικές ασκήσεις, σελ.308

α. επιβατών	ε. αμάξης	θ. δόρατα
β. κουρείς	στ. πειθούς	ι. μητροπόλεις
γ. πρυτάνεις	ζ. καθεστώςτα - ανθρώπου	
δ. μύος	η. φωνήεντος	

3.2. Επαναληπτικές ασκήσεις, σελ.308

- α. **μίας** (ημέρας) = αριθμητικό επίθετο
- β. **έναν** (γείτονα) = αόριστο άρθρο - **μια** (περιοχή) = αόριστο άρθρο
- γ. **ένα** (δώρο) = αόριστο άρθρο - **ένα** (βιβλίο) = αόριστο άρθρο
- δ. **μια** (στιγμή) = αριθμητικό επίθετο
- ε. **μιας** (ομάδας) = αόριστο άρθρο
- στ. **έναν** = αόριστο άρθρο - **μια** = αόριστο άρθρο
- ζ. **ένα** (μήλο) = αριθμητικό επίθετο
- η. **έναν** (χρόνο) = αριθμητικό επίθετο
- θ. **έναν** (φίλο) = αόριστο άρθρο - **μια** (πρόταση) = αόριστο άρθρο

3.3. Επαναληπτικές ασκήσεις, σελ.309

- α. κακή - παταγώδη
- β. βαθύ / βαθιού
- γ. ταχεία
- δ. σταχτιού
- ε. μικρούλικο
- στ. σύνηθες
- ζ. υπάρχουσας
- η. μετριόφρονων
- θ. πολλή
- ι. πολυπληθείς

3.4. Επαναληπτικές ασκήσεις, σελ.309

- α. δύο
- β. τρία - πεντέμισι
- γ. δεκαπλό
- δ. τετραπλάσιοι
- ε. δωδεκαριά - δωδεκάδα
- στ. πενήντα - τεσσερισήμισι
- ζ. τεσσαρακοστό - τριακοστό ένατο
- η. οκτώ - εννιάμισι
- θ. διπλάσιες
- ι. τέταρτο - δεύτερου - δύο - μηδέν

3.5. Επαναληπτικές ασκήσεις, σελ.310

- α. εσύ (προσωπική) - εγώ (προσωπική)
- β. μόνες μας (οριστική)
- γ. εαυτό μου (αυτοπαθητική) - άλλος (αόριστη)
- δ. τον εαυτό τους (αυτοπαθητική)
- ε. μόνος του (οριστική)
- στ. ο ίδιος (οριστική)
- ζ. αυτό / εκείνο / τούτο (δεικτική)
- η. κάθε (αόριστη)

- θ.** τόσοι (δεικτική)
ι. Ποιος (ερωτηματική)
κ. Τι (ερωτηματική)
λ. ό,τι / όσα (αναφορική)

3.6. Επαναληπτικές ασκήσεις, σελ.310

α. χτυπημένο	ζ. Σταλμένη
β. ορισμένο	η. κρυμμένου
γ. πεσμένο	θ. σαστισμένος
δ. ριγμένα	ι. γραμμένο
ε. σκυμμένος	κ. μπερδεμένα
στ. σπαρμένος	λ. μολυσμένα

3.7. Επαναληπτικές ασκήσεις, σελ.311

Ύλη	Καταγωγή	Χρόνος / Τόπος	Κατάσταση που δεν αλλάζει	Σύνθετα με -α (στερ)
ασημένιος	ελληνικός	τωρινός	πολύτεκνος	άνισος
χρυσός	προγονικός	επίγειος	αιώνιος	άοσμος
σιδερένιος	ιταλικός	χθесινός	γυναικείος	άγνωστος
		ουράνιος		
		θαλάσσιος		
		αρχαίος		
		παντοτινός		
		παρελθοντικός		

3.8. Επαναληπτικές ασκήσεις, σελ.311

Ρήμα	Χρονική βαθμίδα	Ποιόν ενέργειας
αντιμετωπίζει	παρόν	μη συνοπτικό
αρνείται	παρόν	μη συνοπτικό
θα έχω επιστρέψει	μέλλον	συντελεσμένο
θα πάμε	μέλλον	συνοπτικό
πηγαίναμε	παρελθόν	μη συνοπτικό
είδε	παρελθόν	συνοπτικό
άρχισε	παρελθόν	συνοπτικό
θα διαβάσω	μέλλον	συνοπτικό

Είχα κοιμηθεί	παρελθόν	συντελεσμένο
χτύπησε	παρελθόν	συνοπτικό
Έχετε καταλάβει	παρόν	συντελεσμένο

3.9. Επαναληπτικές ασκήσεις, σελ.312

- α. επιβάλεις
- β. απέβαλε
- γ. εκβάλλει
- δ. είχα καταβάλει
- ε. αναβάλουμε
- στ. διαβάλλει
- ζ. προσέβαλες
- η. υπέβαλε

3.10. Επαναληπτικές ασκήσεις, σελ.312

- α. Παρατατικός: εξέφραζε - Αόριστος: εξέφρασε
- β. Παρατατικός: απέμεναν, ένωσαν - Αόριστος: απέμειναν, ένωσαν
- γ. Παρατατικός: συμβούλευε, προστάτευε - Αόριστος: συμβούλεψε, προστάτευσε
- δ. Παρατατικός: θύμωνε, πήγαινα - Αόριστος: θύμωσε, πήγα
- ε. Παρατατικός: προέκυπταν, απογοήτευαν - Αόριστος: προέκυψαν, απογοήτευσαν
- στ. Παρατατικός: στεκόμουν, έπαιρνα, κοίταξα, ανέβαινε - Αόριστος: στάθηκα, πήρα, κοίταξα, ανέβηκε
- ζ. Παρατατικός: αναλάμβανε, προσέφερε - Αόριστος: ανέλαβε, προσέφερε
- η. Παρατατικός: πολυέβλεπα, άκουγα - Αόριστος: πολυείδα, άκουσα

3.11. Επαναληπτικές ασκήσεις, σελ.313

- β. έχω καταλάβει
- α. δούλευε
- γ. φροντίζει
- α. θα έχεις αλλάξει
- β. Είχα ξεχάσει
- β. θα χιονίζει
- α. θα πηγαίνω
- γ. θεωρούνταν
- α. θα τακτοποιήσω

3.12. Επαναληπτικές ασκήσεις, σελ.314

- α. Φοβάστε (οριστική) – μιλάτε (οριστική)
- β. Πρόσεχε (προστακτική) – όταν τρέχεις (υποτακτική)
- γ. απεργούν (οριστική)
- δ. Να φας (υποτακτική)

- ε. Μη φύγεις (υποτακτική) – να πεις (υποτακτική)
- στ. δουλεύουν (οριστική)
- ζ. Όταν τελειώσω (υποτακτική) – θα διαβάσω (οριστική)
- η. Άνοιξε (προστακτική)
- θ. Να γυρίσεις (υποτακτική)
- ι. Περάστε (προστακτική) – προκαλούνται (οριστική)
- κ. Να σωθεί (υποτακτική)
- λ. Κοίταζε (προστακτική) – πατάς (οριστική)

3.13. Επαναληπτικές ασκήσεις, σελ.314

- Ε - μαγειρεύει
- Μ - βιάστηκε
- Ε - δεν ενδιαφέρεσαι
- Π - καταστράφηκε
- Π - έλιωσαν
- Μ - στηρίζεται
- Π - πάγωσαν
- Ο - κοιμούνται
- Ο - διψούσε
- Ε - άσπρισε

3.14. Επαναληπτικές ασκήσεις, σελ.314

- α. Τα βυσσινιά ποδήλατα κινούνται αργά στις ανηφόρες με μεγάλες κλίσεις.
- β. Ο υπερήλικας εξυπηρετείται κατά προτεραιότητα.
- γ. Εμείς εισηγούμαστε τις αλλαγές των προγραμμάτων.
- δ. Δεν τρομοκρατούμαστε εμείς από τις αγριοφωνάρες σας!
- ε. Η γιαγιά διηγείται συγκινητική ιστορία.
- στ. Οι ιερείς πληρώνονται από τα κράτη
- ζ. Αντιγράψαμε τις ασκήσεις από τους πίνακες.
- η. Οι ιδιαίτεροι αυτοί φίκοι αναπτύσσονται χωρίς ποτίσματα.
- θ. Εσείς διαδώσατε αμέσως τα ενδιαφέροντα νέα.
- ι. Το συμπαθές κατοικίδιό μου δεν το αποχωρίζομαι ποτέ.

3.15. Επαναληπτικές ασκήσεις, σελ.315

- α. επικαλούνταν
- β. προηγούνταν
- γ. αποτελείται
- δ. διηγείσαι
- ε. μιμούνταν
- στ. αφαιρούνταν
- ζ. παραμελείται
- η. χρησιμοποιούνται
- θ. εγγυάται
- ι. εξαρτώνται

3.16. Επαναληπτικές ασκήσεις, σελ.315

- α. εξάγει
- β. εξαγάγει
- γ. παραγάγει
- δ. παράγουν
- ε. (είχαν) απαγάγει
- στ. (είχε) εισαγάγει
- ζ. παράγει
- η. υπήγαγε
- θ. (θα) διεξαγάγει
- ι. προάγει

3.17. Επαναληπτικές ασκήσεις, σελ.316

- α. σκεπάστηκαν
- β. μεταφέρθηκε
- γ. βελτιώθηκαν
- δ. προκλήθηκαν
- ε. μπολιάστηκαν
- στ. προσφέρθηκε

3.18. Επαναληπτικές ασκήσεις, σελ.316

- α. αποδείχθηκε
- β. εισήχθη
- γ. συνελήφθη
- δ. υπέστη
- ε. επιβλήθηκε
- στ. αφέθηκε

3.19. Επαναληπτικές ασκήσεις, σελ.317

Παράγγειλε – έλα – Διάλυσε – ξεκίνησε – ανάβαλε – κατάγραψε – υπόδειξε – Διάγραψε – απόφυγε – επέλεξε – ενημέρωσε – ανάμεινε

3.20. Επαναληπτικές ασκήσεις, σελ.317

Ενεστ.	απαγγέλλουν	παραλαμβάνεις	κυριαρχεί	προορίζεται
Παρατ.	απήγγελλαν	παρελάμβανες	κυριαρχούσε	προοριζόταν
Αόρ.	απήγγειλαν	παρέλαβες	κυριάρχησε	προορίστηκε
Εξ.Μέλ.	θα απαγγέλλουν	θα παραλαμβάνεις	θα κυριαρχεί	θα προορίζεται
Συν.Μέλ.	θα απαγγείλουν	θα παραλάβεις	θα κυριαρχήσει	θα προοριστεί
Παρακ.	έχουν απαγγείλει	έχεις παραλάβει	έχει κυριαρχήσει	έχει προοριστεί
Υπερσ.	είχαν απαγγείλει	είχες παραλάβει	είχε κυριαρχήσει	είχε προοριστεί
Συντ.Μέλ.	θα έχουν απαγγείλει	θα έχεις παραλάβει	θα έχει κυριαρχήσει	θα έχει προοριστεί

4. ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ, σελ. 317

Α. Αρκτικόλεξα - Συντομογραφίες, σελ.317

4.Α.1. Αρκτικόλεξα - Συντομογραφίες, σελ. 317

Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων = **Κ.Α.Π.Η**
Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων = **Ι.Κ.Α**
Διδακκαλική Ομοσπονδία Ελλάδας = **Δ.Ο.Ε**
Ανώνυμη Εταιρεία = **Α.Ε**
Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα = **Α.Ε.Ι**
Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος = **Γ.Σ.Ε.Ε.**
Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή = **Δ.Ο.Ε**
Ελληνική Αστυνομία = **Ε.Α**
Ευρωπαϊκή Ένωση = **Ε.Ε**
Ελληνικά Ταχυδρομεία = **ΕΛ.ΤΑ**
Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία = **Ε.Μ.Υ**
Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού = **Ε.Ο.Τ**
Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών = **Ε.Κ.Π.Α**

4.Α.2. Αρκτικόλεξα - Συντομογραφίες, σελ. 317

Ε.ΥΔ.Α.Π. = Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας
Η.Π.Α. = Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής
Δ.Ε.Η = Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού
Κ.Τ.Ε.Λ. = Κοινά Ταμεία Εισπράξεων Λεωφορείων
Α.Π.Θ. = Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Μ.Μ.Ε. = Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας
Ο.Γ.Α. = Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων
Ο.Η.Ε. = Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών
Ο.Σ.Ε. = Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος
Ο.Τ.Ε. = Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος
Φ.Π.Α. = Φόρος Προστιθέμενης Αξίας
Κ.Ο.Κ. = Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας

4.Α.3. Αρκτικόλεξα - Συντομογραφίες, σελ. 317

σημείωση: σημ.	νοτιοανατολικός: ΝΑ	δηλαδή: δηλ.
μετά Χριστόν : μ.Χ.	Οκτώβριος: Οκτ.	αιώνας: αι.
και λοιπά: κλπ.	και άλλα: κ.α.	κεφάλαιο: κεφ.
κύριος: κος	Καινή Διαθήκη: ΚΔ	βλέπε: βλ.
και ούτω καθεξής: κ.ο.κ	γραμμάρια: γραμ.	σελίδα: σελ.

κυβικά μέτρα: κ.μ.	προ Χριστού: π.Χ.	σημείωση: σημ.
εκατοστά: εκ.	αριθμός: αρ.	διεύθυνση: δ/νση

4.A.4. Αρκτικόλεξα - Συντομογραφίες, σελ. 317

κ.ά = και άλλα	π.Χ. = προ Χριστού	χμ. = χιλιόμετρο
τ.μ. = τετραγωνικά μέτρα	μ.Χ. = μετά Χριστόν	ΒΔ = βορειοδυτικά
λ.χ. = λόγου χάρη	π.χ. = παραδείγματος χάρη	αφοί = αδελφοί
μ.μ. = μετά μεσημβριάν	τηλ. = τηλέφωνο	υ/δ = υπνοδωμάτιο
στρ. = στρέμματα	σημ. = σημείωση	Υ.Γ. = υστερόγραφο

B. Λεξιλόγιο, σελ.319

4.B.1. Αρκτικόλεξα - Συντομογραφίες, σελ. 317

Συνώνυμα	Αντώνυμα
ήρεμος	σφοδρός
νόμιμος	αθέμιτος
ιδεώδης	κοινός
απόλυτος	υποχωρητικός
συγκαταβατικός	ακατάδεκτος
παράνομος	νόμιμος
χερσαίος	παράλιος
ανακατεμένος	αμιγής
κακός	αγαθός
υγρός	στεγνός
φημισμένος	αφανής
γνώριμος	ανοίκειος
ευέξαπτος	πράος
έντονος	άτονος
διεθνής	εγχώριος

4.B.2. Αρκτικόλεξα - Συντομογραφίες, σελ. 317

- α. ήπιους
- β. ξακουστό
- γ. οξύ
- δ. οικεία
- ε. παγκόσμια
- στ. παράνομα

- ζ. θεμιτά
- η. καταδεκτικός
- θ. νωπό
- ι. οξύθυμος

4.B.3. Αρκτικόλεξα - Συντομογραφίες, σελ. 317

Οι φετινές καλοκαιρινές διακοπές ήταν για μένα **ιδανικές**. Δεν επισκέφθηκα κάποιον **παγκοσμίου** φήμης προορισμό, ούτε είδα κανένα **ξακουστό** αξιοθέατο. Πέρασα απλώς μερικές ημέρες στο χωριό της γιαγιάς μου, όπου περνούσα ως παιδί όλα τα καλοκαίρια της ζωής μου. Τα πάντα εκεί μου ήταν **οικεία**: τα σπίτια, οι δρόμοι, οι άνθρωποι· ακόμα και η μυρωδιά από το χώμα που ήταν **νωπό** από την πρωινή βροχούλα...

5. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ, σελ.268

Οι μικρές αγγελίες

(Ενδεικτική απάντηση)

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ, οδ.Σερρών – Διαμέρισμα Ζάρι, 90 τ.μ., 2^{ος} ορ., επιπλωμένο & με ηλεκτρικές συσκευές, μεγάλα μπαλκόνια, ηλιακός θερμοσίφωνα, ευάερο, ευήλιο, χωρίς κοινόχρηστα, θέα σε πάρκο, 500 €, τιμή συζητήσιμη.

Πληροφορίες: κα Μαρία, τηλ.: 2810353535